

**Euroopan talous- ja sosiaalikomitea lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 sekä asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta”**

(KOM(2003) 468 lopullinen – 2003/0184 COD)

(2004/C 80/29)

Neuvosto päätti 3. syyskuuta 2003 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 262 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ”työllisyys, sosiaalasiat, kansalaisuus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 25. marraskuuta 2003. Esittelijä oli Peter Boldt.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 10. ja 11. joulukuuta 2003 pitämässään 404. täysistunnossa (joulukuun 10. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 111 puolesta ja 1 vastaan 5:n pidätyessä äänestämästä.

## 1. Johdanto

1.1. Asetusta (ETY) N:o 1408/71 on vuoden 1971 jälkeen päivitetty ja muutettu useasti sen sopeuttamiseksi jäsenvaltioiden sosiaaliturvajärjestelmien muutoksiin sekä yhteisöjen tuomioistuimen tuomioihin, jotka vaikuttavat asetuksen soveltamiseen tulevaisuudessa. Myös yhteisön laajentuminen on luonut muutostarpeita.

1.2. Asetukseen (ETY) N:o 1408/71 tehtyjen muutosten johdosta on samalla muutettu myös asetusta (ETY) N:o 574/72.

## 2. Yhteenvedo komission ehdotuksesta asetukseksi

2.1. Komissio on tehnyt ehdotuksen asetukseksi sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja sen täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta. Ehdotuksen päätarkoituksena on asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 ajantasaistaminen maksuihin perustumattomien rahallisten erityisuuksien osalta. Päivittämisen tarve on tullut nopeasti ajankohtaiseksi yhteisöjen tuomioistuimen eräiden tuomioiden jälkeen. Kyseiset tuomiot ovat muodostuneet asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisen ennakkotapauksiksi.

2.2. Tuomioistuin on todennut toistuvasti, että ”siirrettävyyssperiaatetta” on tulkittava tiukasti. Se merkitsee sitä, että soveltamisen ulkopuolelle voidaan jättää vain etuudet, jotka ovat sekä erityisiä että maksuihin perustumattomia ja jotka on mainittu asetuksen liitteessä II a.

2.3. Asetuksessa pyritään myös ottamaan huomioon kansallisen lainsäädännön kehittyminen. Kyseinen kehitys voi johtua osittain tuomioistuimen päätöksistä ja osittain jäsenvaltioiden omien sosiaaliturvajärjestelmien kehitymisestä.

2.4. Komission ehdotuksessa ehdotetaan niin ikään, että mainitut yhteisön asetukset saatetaan ajan tasalle ottamalla huomioon asetuksen ja kahdenvälisten sosiaaliturvasopimusten väliset suhteet.

2.5. Muut komission esitykset koskevat liitteisiin sisältyviä jäsenvaltioita koskevia huomautuksia tai teknisiä muutoksia.

## 3. Yleistä

3.1. Komitea ilmaisee tyytyväisyytensä komission ehdotukseen ja toistaa kantansa, jonka se esitti 27. tammikuuta 1999 antamassaan lausunnossa sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä<sup>(1)</sup>. Kyseisessä lausunnossa komitea totesi, että ehdotusten tulee vastata tarpeeseen uudistaa ja ajantasaistaa asetuksia, joilla pyritään helpottamaan sosiaaliturvajärjestelmien koordinointia<sup>(2)</sup>. Ehdotus julkaistaan hetkellä, jolloin asetuksen (ETY) N:o 1408/71 uudistamiseen ja yksinkertaistamiseen sekä koordinoinnin parantamiseen tähtäävä kokonaisuudistus on loppusuoralla.

<sup>(1)</sup> EYVL C 101, 12.4.1999.

<sup>(2)</sup> EYVL C 75, 15.3.2000.

3.2. Vaikka III osaston 8 luvun (maksuihin perustumattomat rahalliset erityisetuudet) tekstistä ja asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteitä koskevista pääperiaatteista on jo päästy yksimielisyyteen, keskustelu etuuksista, joita eri maille voidaan myöntää liitteiden perusteella, jatkuu. Näin ollen on mahdollista, että käsillä olevan ehdotuksen sisältö muuttuu vielä.

3.3. Komitea antaa täyden tukensa asetusten (ETY) N:o 1408/71 ja (ETY) N:o 574/72 kokonaisuudistuksen tavoitteelle tehdä lainsäädännöstä entistä selvempää, yksiselitteisempää ja helpotajuisempaa niille EU:n kansalaisille, jotka käyttävät oikeutta liikkua yhteisön sisällä. Tällöin on tärkeää, että myös voimassa oleva oikeuskäytäntö sisällytetään lainsäädäntöön.

#### 4. Ehdotuksen artiklakohtainen tarkastelu

4.1. 1 artiklan 1 kohta: ehdotus 4 artiklan 2 a kohtaan tehtäväksi muutokseksi: Kyseisessä kohdassa täsmennetään, mitä ovat maksuihin perustumattomat rahalliset erityisetuudet. Ehdotus selventää käsitettä ja vastaa tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. 4 artiklan 2 a kohdan korvaamista koskeva ehdotus vastaa sitä muotoilua, josta on sovittu asetuksen (ETY) N:o 1408/71 uudistamisen yhteydessä. Ehdotus on rakenteeltaan looginen ja nykyistä sanamuotoa helpotajuisempi.

4.2. 1.3 artikla: 10 a artiklan 1 kohta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä selviää nykyistä helpommin, mitkä

oikeudet eivät ole siirrettävissä. Ehdotuksella selvennetään tekstiä asiasisällön kuitenkin muuttumatta.

4.3. 1.4 artikla: 23 artiklaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a kohta. Lisäyksessä selvitetään, miten useammassa jäsenvaltiossa täyttyneet viitekaudet otetaan huomioon. Ehdotus selkeyttää tekstiä ja vähentää tulkintavaikeuksia. Kansalaisten on helpompi ymmärtää oikeutensa ja tulkita niitä.

4.4. 1.5 artikla: Kyseisessä artiklassa ehdotetaan 33 artiklan 1 kohdan korvaamista uudella sanamuodolla. Siinä selvennetään lisävaatimuksia, joita toimivaltaiselle laitokselle asetetaan eläkkeiden suuruutta määriteltäessä. Myös tämä muutos on tarpeellinen, sillä se lisää yksilön oikeusvarmuutta.

4.5. Liitteisiin ehdotettavat muutokset johtuvat yhteisöjen tuomioistuimen tuomioista ja/tai kansallisen lainsäädännön muutoksista. Komitean mielestä liitteiden ajantasaistaminen on erittäin tärkeää, jotta kansalaisten sosiaaliset oikeudet voidaan turvata käytännössä. Komitea edellyttää, että neuvottelut liitteestä II a päätetään neuvostossa mahdollisimman pian, jotta ehdotus voidaan saattaa voimaan.

#### 5. Päätelmät

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea suhtautuu myönteisesti ehdotukseen mainittujen asetusten muuttamisesta. Muutokset ovat selkeyden ja avoimuuden kannalta aiheellisia ja edesauttavat sekä kansalaisten oikeussuojan että sosiaaliturvan vahvistamista.

Bryssel 10. joulukuuta 2003.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean*

*puheenjohtaja*

Roger BRIESCH